

Tárgytematika

Szociológiatörténet- és elmélet I.

NGB_RT047_1

Tárgyfelelős neve: dr. Csizmadia Zoltán

Félév: 2015/16/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 2/2/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A kurzus áttekintést nyújt a társadalomelméleti gondolkodásmód történeti hagyományairól, és különösen a szociológia kialakulásának körülményeiről, feltételeiről, az első jelentősebb elméletalkotókról Comte-ig és Spencerig bezárólag (társadalomelméletek, társadalomról való gondolkodás főbb pontjai, a szociológia kialakulása, társadalmi, gazdasági, politikai feltételek, környezet, az első szociológusok). A klasszikus szociológiai paradigmák megértésének megalapozása, a kérdéskör történetiségének tisztázása, a legfontosabb fogalmak, kérdésfelvetések, problémakörök bevezetése a fő cél. Fontos, hogy a hallgatók összefüggésében lássák a társadalomról alkotott elméleteket, képesek legyenek megérteni az elméleti háttér alapjait, komplexen kezelni a tanult anyagot és ismerni a teoretikusok fő műveit, tartalmát.

TANTÁRGY TARTALMA

1. A szociológia történeti fejlődésének átfogó képe (klasszikus, modern és jelen kor)
  2. A szociológia előtti korszak fontosabb társadalomelméletei I. (ókor és középkor)
  3. A szociológia előtti korszak fontosabb társadalomelméletei II. (újkor)
  4. A szociológia születése a tizenkilencedik században (feltételek és adottságok)
  5. Edmund Burke
  6. John Stuart Mill
  7. Herbert Spencer
  8. A francia szociológiai gondolkodás kezdetei
  9. Auguste Comte
  10. A korai német szociológia
  11. Empirikus társadalomkutatás a tizenkilencedik század végéig
  12. Az alapító atyák előtti korszak legfontosabb eredményei
  13. A szociológia klasszikus századfordulós korszakának fő irányzatai
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A kurzus szóbeli vizsgával zárul, amelynél a tantárgy tartalmánál látható heti bontásban közölt témakörök felelnek meg a tételeknek.

A szeminárium forrásfeldolgozásra épül, elsődleges célja a legfontosabb szakirodalmak feldolgozása (1 vagy 2 fő) és csoportos megvitatása. A feltétel a szemináriumon való jelenlét, egy választott szociológia történeti forrásmunka kritikai feldolgozása és szóbeli bemutatása, illetve aktív órai részvétel, bekapcsolódás a beszélgetésekbe.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom:

A szociológia kialakulása (szerk.: Felkai Gábor et al) Új Mandátum Kiadó, Bp., 1999. ISBN 9639158240

Ajánlott irodalom:

Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig - Olvasókönyv a szociológia történetéhez – I. kötet (szerk.: Felkai Gábor – Némedi Dénes – Somlai Péter) Új Mandátum Kiadó, Bp, 2002. ISBN: 9799639609111

Társadalomelmélet – elmélettörténet, Tanulmányok (Némedi Dénes) Új Mandátum Kiadó, Bp., 2000. ISBN 963915881x